

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΙΕΡΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ
ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΕΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ

Καραϊσκάκη 1, Νέο Φάληρο • ΤΚ 18547 • Τηλ.: 210-4816636, 210-4816206

Ίστοσελίδα: www.myronzwhs.gr • Email: myronzwhs@gmail.com

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ένα από τὰ σημαντικότερα μυστήρια τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ θάνατος. Κάποια στιγμή ὅλοι καλούμαστε νά τόν ἀντιμετωπίσουμε εἴτε ὡς προσωπικό γεγονός, εἴτε ὡς μία φιλική ἢ καί οἰκογενειακή ἀπώλεια. Δυστυχῶς ὅμως οἱ σημερινοί χριστιανοί μέσα στήν ἔνταση τῆς καθημερινότητος καί τήν πληθώρα τῶν πληροφοριῶν πού κατέχουμε ἡμερησίως, ἀγνοοῦμε βασικές γνώσεις καί πρακτικές τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, ἔτσι ὥστε νά μπορούμε νά παρέχουμε στούς γνωστούς, φίλους, ἢ καί συγγενεῖς αὐτό τό ὁποῖο ὀρίζει ἡ Ἐκκλησία μας, οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας ἀλλά καί ἡ χριστιανική μας παράδοση ὡς πρέπει καί χριστιανικῶς ὀρθό στήν περίπτωση μίας ἀπώλειας στό περιβάλλον μας.

ΤΑΦΗ ἢ ΚΑΥΣΗ¹

Ὁ λόγος γιά τόν ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία μας ἐπιμένει καί παρακαλεῖ τούς ἀδελφούς μας νά πραγματοποιοῦν ταφή καί ὄχι ἀποτέφρωση εἶναι ἴσως τό πρῶτο βασικό βῆμα τό ὁποῖο πρέπει νά γνωρίζουμε, ἀλλά καί νά κατανοοῦμε. Ὡς χριστιανοί

1 Περισσότερες πληροφορίες μπορεῖτε νά βρεῖτε στήν Ἐγκύκλιο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπ. ἀριθμ. 2959 τῆς 29ης Ὀκτωβρίου τοῦ 2014 καθώς καί ἀπό τό φυλλάδιο πού κυκλοφόρησε τό 2019 μέ τίτλο: «Αποτέφρωση τῶν Ἀνθρωπίνων Σωμάτων, Ἀξιοπρεπής λύση ἢ ὠμή ἀνακύκλωση;», Δεκέμβριος 2019, νμ 52.

προσδοκούμε Ἀνάσταση Νεκρῶν καί τήν Δευτέρα Παρουσία τοῦ Κυρίου μας. Πρῶτος ὁ ἴδιος ὁ Ἰδρυτής μας Ἰησοῦς Χριστός εἶναι. Αὐτός ὁ ὁποῖος ἀκολούθησε τόν δρόμο τῆς ταφῆς, πῶς εἶναι δυνατόν ἐμεῖς νά κάνουμε κάτι διαφορετικό ἀπό Αὐτόν; Ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία μας πολλές φορές ἔχει τονίσει καί ἔχει ἐπισημάνει τό γεγονός ὅτι ἀπό τήν στιγμή τοῦ θανάτου γιά τούς κεκοιμημένους ἀδελφούς μας ξεκινᾷ τό ταξίδι τῆς συνάντησης τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματος μέ τόν δημιουργό Θεό Πατέρα. Ἄς δοῦμε τί ἐννοοῦμε ἐν τάξει.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΝ ΠΟΝΟ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΝΘΟΣ

Σταθήκαμε καί συμπαρασταθήκαμε στόν ἀγαπημένο μας ἄνθρωπο ὅσο τό εἶχε ἀνάγκη. Ἀλλά τώρα αὐτή ἡ συμπαράσταση παίρνει ἄλλη διάσταση, γιατί ὁ δικός μας ἄνθρωπος μᾶς θέλει κοντά του, ἀλλά διαφορετικά. Μᾶς θέλει στό μνημα του, νά εἴμαστε ἐκεῖ νά περιποιούμεστε τό τελευταῖο του σπίτι, νά τοῦ ἀνάβουμε τό καντήλι του προσφέροντας λάδι πού συμβολίζει τό ἔλεος τοῦ Κυρίου, νά πηγαῖνουμε σέ τακτά χρονικά διαστήματα, νά πραγματοποιοῦμε ἱερά τρισάγια, πού εἶναι προσευχές ἀνάπαυσης τῆς ψυχῆς τοῦ κεκοιμημένου, ἀλλά καί παρηγοριᾶς τῆς προσωπικῆς μας θλίψης γιά τήν ἀπώλεια τοῦ δικοῦ μας ἀνθρώπου. Πῶς μπορεῖ νά γίνει αὐτό ἂν δέν ὑπάρχει μνημα, μέ σῶμα θαμμένο πού θά ἀποτελεῖ τό σημεῖο συνάντησης καί ἐπανένωσής μας μέ τόν δικό μας ἄνθρωπο πού ἔχει φύγει;

Ἐπίσης ἄλλη ὑποχρέωσή μας εἶναι νά δίνουμε τό ὄνομά του μαζί μέ τό πρόσφορο, τό λάδι καί τό κρασί πού ἀποτελοῦν τά συστατικά γιά νά πραγματοποιηθεῖ τό μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας, τό ὁποῖο καί ἀποτελεῖ τό σημαντικότερο γεγονός καί γιά τόν ἴδιο πού ἔχει φύγει, ἀλλά καί γιά ἐμᾶς πού μένουμε πίσω λυπημένοι ἀπό τήν ἀπουσία του καί ἔχουμε ἀνάγκη τῆς παρηγοριᾶς πού βρίσκουμε μέσα στήν Θεία Λειτουργία.

Παράλληλα προσπαθοῦμε μέ καλές καί ἀγαθές πράξεις μικρές ἢ καί μεγάλες ἀγαθοεργίες, ἀναλόγως τό τί μπορεῖ ὁ καθένας, νά ἀπαλύνουμε τόν πόνο μας, ἀλλά ὄχι νά σβήσουμε ἢ νά συγχωρήσουμε ἁμαρτίες. Σέ καμμία περίπτωση ὅλα αὐτά δέν δροῦν ὡς ἀπαλλακτικά μέσα γιά τόν ἀδελφό μας πού ἔχει φύγει, ἀφοῦ δέν εἶναι οἱ ἀγαθές πράξεις πού σώζουν, ἀλλά ἡ ὑγιής, ἔστω καί καθυστερημένα, πνευματική ζωή. Γι' αὐτό τόν λόγο πρέπει πάντα νά μεριμνοῦμε ὁ ἄνθρωπος πού ἀσθενεῖ, πού νοσηλεύεται, ὁ ἄνθρωπος πού ἐτοιμάζεται νά μπεῖ στό νοσοκομεῖο νά ἐξομολογεῖται καί νά κοινωνεῖ ὄχι γιά ψυχολογικούς ἀλλά γιά κυρίως καί πρωτίστως γιά Σωτηριολογικούς λόγους. Καί ἂν ἐν τέλει προκύψει τό ἀναπόφευκτο πρέπει μέ τήν ἴδια εὐσέβεια καί σεβασμό, μπροστά στό μυστήριο τοῦ θανάτου νά σταθοῦμε καί νά γνωρίζουμε τό πῶς καί τί πρέπει νά κάνουμε μετά τήν ταφή του.

ΤΑ ΙΕΡΑ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΛΛΥΒΑ

Οἱ περισσότεροι χριστιανοί δέν γνωρίζουν ὅτι ἀπό τίς πιό ἱερότερες στιγμές δέν εἶναι οὔτε ὁ καφές, οὔτε οἱ συλλυπητήριες εὐχές γιά τήν συμμετοχή στό πένθος μας. Οἱ σημαντικότερες πνευματικές στιγμές γιά αὐτόν πού ἔχει φύγει εἶναι τά δύο Ψυχασάββατα, ἀλλά καί ἡ ὑποχρέωσή μας ἀπέναντί του, νά τόν συνοδεύουμε γιά τό υπόλοιπο τῆς ζωῆς μας μέ Σαρανταλείτουργα καί Ἱερά Μνημόσυνα.

Ἡ Ἐκκλησία μας ὁρίζει καί προτρέπει τοὺς χριστιανοὺς γιὰ τίς ψυχές πού ἔφυγαν νά μὴν σταματοῦν αὐτοὶ πού ἔμειναν πίσω νά προσεύχονται γιὰ αὐτούς. Ἔτσι παρακαλεῖ τοὺς πιστοὺς τὰ δύο Ψυχασάββατα πού ἔχει ὁρίσει, νά δίνουμε τὰ ὀνόματά τους γιὰ μνημόνευση μαζί μέ τό στάρι (κόλλυβο) τό ὁποῖο ἔχει καί τόν βαθύτερο συμβολισμό τῆς κοινῆς ἀνάστασης τῶν ἀνθρώπων. Δηλαδή, ὅπως ὁ σπόρος τοῦ σιταριοῦ πέφτει στή γῇ, θάβεται καί χωνεύεται καί σαπίζει χωρίς ὅμως νά φθαρεῖ καί στή συνέχεια φυτρώνει καλύτερος καί ωραιότερος, ἔτσι καί τό νεκρό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου θάβεται στή γῇ καί σαπίζει, γιὰ νά ἀναστηθεῖ καί πάλι ἄφθαρτο ἔνδοξο καί αἰώνιο. Ἔτσι τό κόλλυβο διαβάζεται καί μετὰ μοιράζεται ὡς ἔνδειξη συμμετοχῆς στό πένθος μας μεταξύ τῶν παρευρισκομένων ἀδελφῶν μας.

Ἐπίσης ὁρίζει καί τὰ λεγόμενα Πατερικά μνημόσυνα τὰ τριήμερα, ἐννιάμερα, σαράντα καί ἐτήσια στά ὁποῖα σύμφωνα καί μέ τόν Ἅγιο Νεκτάριο δίδεται ὁ ἐξῆς συμβολισμός: γιὰ τὰ τριήμερα τήν τριήμερον ταφή τοῦ Κυρίου, γιὰ τὰ ἐννιάμερα τὰ ἐννέα τάγματα τῶν Ἀγγέλων, γιὰ τὰ σαράντα τήν παύση τῆς Κρίσεως τῆς ψυχῆς καί τήν κατάταξή της σέ μιά στάση ἀναμονῆς μέχρι καί τήν τελική κρίση τοῦ Κυρίου καί τέλος γιὰ τὰ ἐτήσια τόν συμβολισμό τῆς μνήμης τοῦ θανάτου πού πρέπει σέ ὅλους μας νά καλλιεργεῖται².

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Γι' αὐτό τόν λόγο ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει ὁρίσει τὰ Ἱερά Μνημόσυνα νά ΜΗΝ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΕΚΤΟΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ. Ὅσο παράδοξο καί ἂν μᾶς φαίνεται στήν σημερινή καθημερινή χαστική πραγματικότητα ἡ Ἐκκλησία μας δέν στερήθηκε ποτέ τήν λειτουργική της τάξη καί εὐταξία. Γι' αὐτό τόν λόγο δέν πρέπει καί νά ἐπιτρέψει, ἀλλά καί νά τῆς ζητεῖται ἤ καί νά πιέζεται γιὰ λόγους χρόνου, ἀπόστασης, προσωπικῆς ἢ οἰκογενειακῆς διευκόλυνσης ἢ ὅτιδήποτε ἄλλο, νά τελοῦνται τὰ ἱερά μνημόσυνα ἐκτός Θείας Λειτουργίας, ἀφοῦ τό μνημόσυνο γιὰ νά εἶναι ὁλοκληρωμένο ὡς προσευχητική δέηση πρὸς τόν Κύριο πρέπει νά ἔχει ἀπό τήν πλευρά μας συμπεριλάβει καί κάποιες βασικές ὑποχρεώσεις.

Ἡ οἰκογένεια πρέπει νά ἔχει ἐπικοινωνήσει μέ τοὺς ἱερεῖς γιὰ νά ὁρίσει τήν ἡμέρα καί τήν ὥρα τῆς Θείας Λειτουργίας πού θά περιλαμβάνει καί τό ἱερό μνημόσυνο. Ἐπίσης ἀπό τήν προηγούμενη ἡμέρα τῆς τέλεσης τῆς Θείας Λειτουργίας πρέπει νά ἔχει πάει στόν Ἱερό Ναό τὰ Δῶρα πού θά πραγματοποιηθεῖ ἡ Θεία Λειτουργία, λέγοντας δῶρα ἐννοοῦμε τό Ζυμωτό Πρόσφορο καί τό Νάμα γιὰ τήν Θεία Λειτουργία, τό Λάδι γιὰ τὰ καντήλια καθώς καί δύο καθαρά κεριά πού συμβολίζουν τό διφυές τῆς Θεϊκῆς ὑποστάσεως, δηλαδή τήν Θεία καί τήν ἀνθρώπινη ὑπόσταση τοῦ Κυρίου μας.

Τήν ἡμέρα τῆς Θείας Λειτουργίας μεριμνοῦμε νά πάει τό Κόλλυβο ἀπό νωρίς τό πρωί στήν ἐκκλησία. Μαζί μέ αὐτό καί ἐμεῖς προσπαθοῦμε νά εἴμαστε ὅσο

2 Βλ. Ἁγ. Νεκταρίου Πενταπόλεως, *Περί Ἱερῶν Μνημοσύνων*, ἐκδ. Ἄθως.

νωρίτερα γίνεται στην Λειτουργία. Ἡ συμμετοχή μας ὅπως προείπαμε δέν πρέπει νά εἶναι τυπική καί ἀνούσια. Πρέπει νά εἶναι προσευχητική καί οὐσιαστική μέ προσευχή, νηστεία, ἐξομολόγηση καί Θεία Κοινωνία. Τίς ἡμέρες πού θά προηγηθοῦν μέχρι καί τήν Θεία Λειτουργία μέ τό ἱερό μνημόσυνο, ἄς ἀναζητήσουμε ἕναν Πνευματικό γιά καθοδήγηση καί διαχείριση τοῦ πένθους μας, ἀλλά καί γιά τήν σωστή διευθέτηση ὥστε νά γίνουν αὐτά πού ὀρίζει ἡ Ἐκκλησία καί ἡ παράδοσή μας. Ἄς βροῦμε ἕναν Πνευματικό, νά τόν συμβουλευθοῦμε καί παράλληλα νά ἀπαλλύνουμε τήν ψυχή μας γιά τυχόν ἐλλείψεις, λάθη ἢ καί παραλείψεις πού μπορεῖ νά εἶχαμε μέ τόν μακαριστό ἀδελφό μας πού ἔφυγε. Αὕτη δέ ἡ συγχώρηση παίρνει ἄλλη διάσταση ἀπό τήν στιγμή τήν ὁποία συμμετάσχουμε στήν Θεία Λειτουργία τήν ἡμέρα τοῦ Μνημοσύνου καί καθώς πλέον ἀπαλλαγμένοι ἀπό βάρη καί ἐνοχές τοῦ παρελθόντος μποροῦμε νά πορευθοῦμε στήν ζωή μας μέ περισσότερο Χριστό καί κατανοώντας περισσότερο τά ὠφέλη τῆς ὑγιούς πνευματικῆς ζωῆς καί παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας μας.

ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Ἀδελφοί μου, ἀκόμα καί ἡ διαδικασία συμμετοχῆς καί διοργάνωσης ἑνός μνημοσύνου μπορεῖ νά ἀποτελέσει τήν εὐκαιρία ἐκ μέρους μας γιά τήν ἀναζωπύρωση ἢ καί τήν δημιουργία μίας πρώτης σχέσεως ἢ καί ἐπαφῆς μέ τήν ἐνορία μας καί τούς ἱερεῖς τῆς. Ἀναζητήστε καταφύγιο καί παρηγοριά στήν ἀγκαλιά τῆς Ἐνορίας σας καί νά εἰστε σίγουροι ὅτι θά βρεῖτε αὐτό πού καί ὁ Ἰδιος ὁ Κύριός μας μέσα στό Εὐαγγέλιό Του τονίζει τόσο ἔντονα καί ὁμορφα: «Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καί πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς»³.

Βιβλιογραφία γιά τά Ἱερά Μνημόσυνα:

1. Ἀγίου Νεκταρίου Ἐπισκόπου Πενταπόλεως, *Περί Ἱερῶν Μνημοσύνων*, ἐκδ. Ἱ. Ἀθ. Ὁ.
2. Στέργιου Ν. Σάκκου, *Παράδεισος καί Κόλαση*, ἐκδ. Λυδία
3. Τοῦ ἰδίου, *Ἡ Ἐπικοινωνία μέ τούς κεκοιμημένους*, ἐκδ. Λυδία
4. Νικόλαου Βασιλειάδη, *Τό μυστήριό τοῦ Θανάτου*, ἐκδ. ὁ Σωτήρ
5. Ἀρχιμ. Παπαδόκη Βασιλείου, *Ἡ μετὰ θάνατον αἰώνια Ζωή*, ἐκδ. Ἱ. Μ. Ἀγ. Ἀναστασίας Ρωμίας

3 Ἐλάτε κοντά μου ὅλοι ὅσοι μοχθεῖτε καί κοπιάζετε καί εἰσθε φορτωμένοι ἀπό τό βάρος τῶν ἁμαρτιῶν καί τῶν θλίψεων καί τῶν πλανῶν καί ἐγὼ θά σᾶς ἀναπαύσω καί θά σᾶς ξεκουράσω. Ματθ. 11, 28.

Συνδεθεῖτε μέ τά κανάλια ἐπικοινωνίας μας

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

VIBER

FACEBOOK

INSTAGRAM

YOUTUBE